

מראי מקומות לשיעורו של הג"ר מאיר קפלן שליט"א

מס' שבת יא. - מפסיקין לקריאת שמע ולא לתפילה

1. **גמ' שבת יא.**, וז"ל, "ואם התחילו אין מפסיקין מפסיקין לק"ש: הא תנא ליה רישא אין מפסיקין סיפא אתאן לדברי תורה דתניא חברים שהיו עוסקין בתורה מפסיקין לק"ש ואין מפסיקין לתפלה א"ר יוחנן לא שנו אלא כגון ר"ש בן יוחי וחביריו שתורתן אומנותן אבל כגון אנו מפסיקין לק"ש ולתפלה והתניא כשם שאין מפסיקין לתפלה כך אין מפסיקין לק"ש כי תני ההיא בעיבור שנה דאמר רב אדא בר אהבה וכן תנו סבי דהגרוניא אמר רבי אלעזר בר צדוק כשהיינו עוסקין בעיבור השנה ביבנה לא היינו מפסיקין לא לקריאת שמע ולא לתפלה:"

2. **תוס' שם ד"ה כגון אנו**, וז"ל, "כגון אנו מפסיקין בין לקריאת שמע בין לתפלה. והא דאמר ליה רבי זירא לרבי ירמיה מסיר אזנו משמוע תורה וגו' וי"ל תורתו היתה אומנתו או עדיין לא היתה שעה עוברת:"

3. **גמ' מועד קטן ט.**, וז"ל, "אזל אשכחינהו דקא רמו קראי אהדדי כתיב פלס מעגל רגלך וכל דרכיך יכונו וכתוב אורח חיים פן תפלס לא קשיא כאן במצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים כאן במצוה שא"א לעשותה על ידי אחרים הדר יתבי וקא מבעי להו כתיב יקרה היא מפנינים וכל חפציק לא ישוו בה הא חפצי שמים ישוו בה וכתוב וכל חפצים לא ישוו בה דאפילו חפצי שמים לא ישוו בה כאן במצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים כאן במצוה שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים אמרו ליה מאי בעית הכא אמר להו דאמר לי אבא זיל גבייהו דליברכוך אמרו ליה יהא רעוא דתזרע ולא תחצד תעייל ולא תיפוק וקא תעייל ליחרוב ביתך וליתוב אושפיזך לבלבל פתורך ולא תחזי שתא חדתא כי אתא לגבי אבוה א"ל לא מבעיא דברוכי לא בירכן אבל צעורי צעורן."

ותוס' שם ט., וז"ל, "כאן במצוה שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים. עשיית מצוה עדיף שהרי מפסיקין אפילו לר"ש בן יוחי לעושה סוכה ולולב כדאי' בירושלמי אבל בהפסקה דתפלה וק"ש אין מפסיקין לר"ש בן יוחי א] ובירושלמי זה שננו וזה שננו ואין מפסיקין שננו מפני שננו:"

4. **ירושלמי שבת פרק א' הלכה ב'**, וז"ל, "א"ר אחא ק"ש דבר תורה. ותפלה אינו דבר תורה. א"ר בא קרית שמע זמנה קבוע. תפלה אין זמנה קבוע. א"ר יוסה קרית שמע אין צריכה כוונה. ותפלה צריכה כוונה. א"ר מנא קשייתה קומי דר' יוסה ואפילו תימא קרית שמע אינה צריכה כוונה. שלשה פסוקין הראשונים צריכים כוונה. מן גו דאינן ציבחר הוא מכוי. ר' יוחנן אמר בשם ר"ש בן יוחי כגון אנו שעסוקין בתלמוד תורה אפי' לקרית שמע אין אנו מפסיקין. רבי יוחנן אמרה על גרמיה כגון אנו שאין אנו עסוקין בתלמוד תורה אפי' לתפלה אנו מפסיקין. דין כדעתיה ודין כדעתיה. רבי יוחנן כדעתיה דר' יוחנן אמר הלואי מתפללין כל היום. למה שאין תפלה מפסדת. ר"ש בן יוחי כדעתיה דר' שמעון בן יוחי אמר אילו הוינא קאים על טורא דסיני בשעתא דאיתהיבת אוריתא לישראל הוינא מתבע קומי רחמנא דאיתברי להדין בר נשא תרין פומין. חד דיהוי לעי באוריתא וחד דיתעבד בה כל צורכיי. וחזר ומר מה אין חד הוא לית עלמא יכול קאים ביה מן דילטוריא דיליה. אילו הוון תריי על אחת כמה וכמה. א"ר יוסה קומי ר' ירמיה אתייה דרבי יוחנן כר' חנניה בן עקיבה. דתני כותבי ספרים תפילין ומזוזות מפסיקין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפלה. ר' חנניא בן עקיבה אומר כשם שמפסיקין לקרית שמע כך מפסיקין לתפלה ולתפילין ולשאר כל מצותיה של תורה. ולא מודי ר' שמעון בן יוחי שמפסיקין לעשות סוכה ולעשות לולב. ולית ליה לרבי שמעון בן יוחי הלמד לעשות לא הלמד שלא לעשות נוח לו אילו לא נברא. אמר רבי יוחנן הלומד שלא לעשות נוח לו אילו נהפכה שוליינו על פניו ולא יצא לעולם. טעמיה דר' שמעון בן יוחי זה שינון וזה שינון ואין מבטלין שינון מפני שינון. והא תנינן הקורא מיכן ואילך לא

הפסיד כאדם שהוא קורא בתורה. הא בעונתה חביבה היא יותר מדברי תורה. א"ר יודן רבי שמעון בן יוחי על ידי שהיה חדיד בדברי תורה לפיכך אינה חביבה עליו יותר מדברי תורה. אמר רבי בא מרי לא תנינן אלא כאדם שהוא קורא בתורה. הא בעונתה כמשנה היא. רבי שמעון בן יוחי כדעתיה דר' שמעון בן יוחי אמר העוסק במקרא מדה שאינה מדה. ורבנן עבדי מקרא כמשנה:”

5. **רמב"ם הלכות תפילה פרק ו' הלכה ח'**, וז"ל, "מי שהיה עוסק בתלמוד תורה והגיע זמן התפלה פוסק ומתפלל ואם היתה תורתו אומנותו ואינו עושה מלאכה כלל והיה עוסק בתורה בשעת תפלתו אינו פוסק שמצות תלמוד תורה גדולה ממצות תפלה וכל העוסק בצרכי רבים כעוסק בדברי תורה:”
ועיין כסף משנה שם.

6. **רמב"ם הלכות קריאת שמע פרק ב' הלכה ה'**, וז"ל, "היה עוסק בתלמוד תורה והגיע זמן קריאת שמע פוסק וקורא ומברך לפניו ולאחריה היה עוסק בצרכי רבים לא יפסוק אלא יגמור עסקיהן ויקרא אם נשאר עת לקרות:”
ועיין לחם משנה שם.